

**Godkendelse efter §16a  
af Enghavegård**

**Elkjærslundvej 2  
8961 Allingåbro**

**Godkendelse af husdyrbrug i henhold til Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 01/05/2019**

Ejer- og driftsforhold:

Husdyrbrugets navn:	Enghavegård
Art:	Malkekvæg
CVR nr.:	38255428
Matr. nr.:	5a - Tøjstrup By, Vejlbj
Ejer af husdyrbruget:	Martin Vetter Jensen Elkjærslundvej, 8A 8961 Allingåbro Mogens Vetter jensen Elkjærslundvej 2, 89 61 Allingåbro
E-mail:	<a href="mailto:mail@enghavegaardis.dk">mail@enghavegaardis.dk</a>
Driftsansvarlig:	Martin Vetter Jensen Elkjærslundvej, 8A 8961 Allingåbro Mogens Vetter jensen Elkjærslundvej 2, 89 61 Allingåbro

Godkendelsesparagraf:

16a stk. 1

Tilsynsmyndighed:

Norrdjurs Kommune

Tidsfrister og perioder:

Miljøgodkendelsen offentliggøres uge 39, 2023.

Klagefristen udløber den 23. oktober 2023.

Søgsmålsfristen udløber den 25. marts 2024.

Ansøgningen er modtaget den 14. april 2023.

Høring fra den 17. august 2023 til den 18. september 2023.

Dato: 25. september 2023

J.nr.: 23/6507

Skema nr.: 238092

Reference: Jakob Sølvhøj Roelsgaard

Telefon: 89 59 40 16

E-mail: [jasr@norrdjurs.dk](mailto:jasr@norrdjurs.dk)

Kvalitetssikring: Annette Jessen

# INDHOLDSFORTEGNELSE

## *Læsevejledning*

<b>1. Resume</b> .....	<b>6</b>
<b>2. Godkendelse/Tilladelse</b> .....	<b>7</b>
<b>2.1. Godkendelsespligt</b> .....	<b>7</b>
Tidligere godkendelser .....	8
<b>2.2. Ansøgning og tilsyn</b> .....	<b>8</b>
<b>3. Vilkår</b> .....	<b>9</b>
<b>3.1. Vilkår til ibrugtagelse af godkendelsen</b> .....	<b>9</b>
<b>3.2. Vilkår til stalde og produktioner</b> .....	<b>9</b>
3.2.1. Stalde.....	9
3.2.2. Produktioner.....	9
<b>3.3. Husdyrgødning</b> .....	<b>11</b>
<b>3.4. management</b> .....	<b>12</b>
3.4.1. Management.....	12
3.4.2. Energi- og vandforbrug .....	12
<b>3.5. Forurening</b> .....	<b>13</b>
3.5.1. Restvand.....	13
3.5.2. Affald .....	13
3.5.3. Kemikalier.....	13
<b>3.6. Nabopåvirkning</b> .....	<b>14</b>
3.6.1. Lugt .....	14
3.6.2. Støj .....	14
3.6.3. Lys.....	15
3.6.4. Fluer og skadedyr.....	15
3.6.5. Støv .....	15
3.6.6. Transport.....	15
<b>3.7. Ophør</b> .....	<b>15</b>
<b>3.8. Øvrige</b> .....	<b>15</b>
<b>4. Miljøkonsekvensrapport</b> .....	<b>16</b>
<b>5. Miljøvurdering</b> .....	<b>17</b>
<b>5.1. Ibrugtagelse af godkendelsen</b> .....	<b>17</b>
<b>5.2. Stalde og produktioner</b> .....	<b>17</b>
5.2.1. Lokalisering .....	17
5.2.2. Alternative løsninger .....	17
5.2.3. Produktioner.....	17
5.2.4. Afstande .....	17
<b>5.3. Husdyrgødning</b> .....	<b>18</b>
<b>5.4. Bedste tilgængelige teknik/rekere teknologi/optimering</b> .....	<b>18</b>
5.4.1. BAT ammoniak.....	18
<b>5.5. Forurening</b> .....	<b>20</b>
<b>5.6. Nabopåvirkning</b> .....	<b>20</b>

5.6.1.	Lugt .....	20
5.6.2.	Øvrige nabogener .....	20
<b>5.7.</b>	<b>Naturområder .....</b>	<b>21</b>
<b>5.8.</b>	<b>Habitatvurdering .....</b>	<b>21</b>
<b>5.9.</b>	<b>Bilag IV-arter .....</b>	<b>22</b>
<b>5.10.</b>	<b>Ophør .....</b>	<b>22</b>
<b>6.</b>	<b><i>Offentlighed, høring og klage</i> .....</b>	<b>23</b>
6.1.1.	Offentlighed og høringer .....	23
<b>7.</b>	<b><i>Liste over sagens bilag</i> .....</b>	<b>25</b>

## LÆSEVEJLEDNING

I miljøgodkendelsen er rammerne for den godkendte produktion beskrevet.

Første kapitel er et resumé, som beskriver det ansøgte projekt.

Andet kapitel indeholder selve godkendelsen og beskriver de generelle forhold omkring den.

I tredje kapitel er der stillet vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Fjerde kapitel er en miljøkonsekvensrapport, som er indsendt af ansøgers konsulent. Rapporten indeholder de oplysninger og vurderinger, som ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen.

I femte kapitel findes Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt. Kapitlet indeholder også en vurdering af den indsendte miljøkonsekvensrapport i forhold til miljøpåvirkning og en vurdering af, hvordan de stillede vilkår sikrer, at produktionen kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Sjette kapitel indeholder oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed. Klagevejledning findes på bilag 5.

Liste over bilag findes i kapitel 7.

## 1. RESUME

Denne miljøgodkendelse gælder for husdyrbruget Enghavegård beliggende Elkjærslundvej 2, 8961 Allingåbro, i et område karakteriseret ved intensiv landbrugsproduktion.

Ved miljøgodkendelsen er der givet godkendelse til en udvidelse af husdyrproduktionen fra 5450 m<sup>2</sup> produktionsareal til 8217 m<sup>2</sup> produktionsareal. Denne udvidelse medfører ændringer i lugtgener og naturpåvirkning, disse ændringer ligger inden for det som tillades i henhold til Husdyrbrugsloven.

For at opnå miljøgodkendelse har Norddjurs kommune stillet en række vilkår til anlægget og driften, herunder vilkår om overdækning af den ene gyllebeholder.

For at kommunen har kunne vurdere, hvilke vilkår der har været nødvendige, har ansøgers konsulent udarbejdet en miljøkonsekvensrapport. Sammen med det elektroniske ansøgningskema på husdyrgodkendelse.dk er miljøkonsekvensrapporten brugt af kommunen til fastsættelse af vilkårene.

## 2. GODKENDELSE/TILLADELSE

Norrdjurs Kommune godkender hermed husdyrbruget på Enghavegård.

Godkendelsen omfatter husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter på ejendommen Enghavegård, Elkjærslundvej 2, 8961 Allingåbro. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 29408.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 01/05/2019
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 443 af 26/04/2023
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29/11/2021

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige nødvendige godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse og afledningstilladelse til regnvand og sanitært spildevand.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra afgørelsens dato, det vil sige, at hele projektet skal være færdigt denne dato. Hvis en del af afgørelsen ikke er udnyttet, bortfalder afgørelsen for denne del.

Hvis udnyttelsen af miljøgodkendelsen ophører helt eller delvis i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Et produktionsanlæg anses som værende udnyttet, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. §§ 39 og 40.

### 2.1. GODKENDELSESPLIGT

I det konkrete projekt er der ansøgt om en udvidelse af dyreholdet, udvidelsen skal ske i nye og eksisterende stalde. Udvidelsen af dyreholdet er godkendelsespligtigt. Projektet skal godkendes efter § 16a i husdyrbrugsloven.

Husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, før kommunen har haft lejlighed til at vurdere om ændringen kræver en tilladelse eller godkendelse.

Efterfølgende ændringer i produktionen, som er mere omfattende end det der tillades i godkendelsen, skal ligeledes godkendes, før de gennemføres. Sådanne ændringer må derfor først gennemføres, når kommunen har godkendt ændringen på baggrund af en anmeldelse eller i en ny tilladelse/miljøgodkendelse.

Eventuelt ejerskifte eller bortforpagtning skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at det har fundet sted.

## TIDLIGERE GODKENDELSER

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse fra 2010 med 3 efterfølgende tillæg efter §12 i husdyrbrugsloven. Miljøgodkendelsen ophæves, når den nye miljøgodkendelse tages i brug.

## 2.2. ANSØGNING OG TILSYN

Ansøgningen er indkommet til Norddjurs Kommune den 14. april 2023. Ansøgningen er indsendt via [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk), der er et elektronisk ansøgningssystem, som beregner en lang række miljøpåvirkninger ud fra det produktionsanlæg og de mulige dyretyper der indtastes. Beregningerne ligger sammen med ansøgeres kompetente rådgivers miljøkonsekvens rapport til grund for miljøgodkendelsen. Disse beregninger og vurderinger er herefter blevet behandlet af Norddjurs Kommune således, at hvis det ansøgte projekt ville medføre uacceptable påvirkninger, så er der stillet vilkår, så miljøet og omgivelserne tilgodeses.

Efterfølgende vil kommunen løbende føre tilsyn med, at produktionen følger de vilkår, som fremgår af godkendelsen.



### 3. VILKÅR

I det følgende anføres hvilke vilkår der er gældende for godkendelsen.

Alle vilkårene oplyses uden beskrivelse. Begrundelse og beskrivelse findes i miljøkonsekvensrapporten og i afsnittet om miljøvurdering.

#### 3.1. VILKÅR TIL IBRUGTAGELSE AF GODKENDELSEN

Godkendelsen må udnyttes, når den er offentliggjort, og alle vilkår til godkendelsen skal efterleves, så snart udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.

#### 3.2. VILKÅR TIL STALDE OG PRODUKTIONER

##### 3.2.1. STALDE

Produktionen foregår i 8 staldafsnit, 6 eksisterende med et samlet produktionsareal på 5450 m<sup>2</sup> og 2 nye stalde.

De nye stalde består af en ny kostald med et produktionsareal på 2527 m<sup>2</sup>, et nyt areal til kalvehytter med et produktionsareal på 240 m<sup>2</sup>. Samt to nye arealer til ensilageopbevaring på samlet 1200 m<sup>2</sup> beliggende i tilknytning til det eksisterende anlæg til ensilageopbevaring.

1. Anlæggene skal placeres som anført på situationsplanen, bilag 2.
2. Mål på byggeri og indretning skal svare til indretningstegning, bilag 3.
3. Højde på den nye kostald må maksimalt være 20 m.
4. Den nye kostald skal udføres i almindelige materialer til staldbyggerier, som holdes i almindelige farver til staldbyggeri.
5. Stalden skal indrettes med de staldsystemer eller dele af den flexgruppe, der er anført under produktioner pkt. 3.2.2.

##### 3.2.2. PRODUKTIONER

Nuværende og godkendte produktionsarealer er anført i tabellerne herunder.

###### Nuværende produktion

Dyretype/flexgruppe og staldsystem for nuværende drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Størrelse, total, m <sup>2</sup>	Produktionsareal, m <sup>2</sup>	Evt miljøteknologi og effekt	Ammoniakemission, kg NH <sub>3</sub> -N/år
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1 - ny kostald	3142	2428	-	2160,9 Kg

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	5 - kvier nudrift	890	672	-	564,5 Kg
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	4A - opdræt	1212	238	-	199,9 Kg
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	4A - opdræt	1212	142	-	164,7 Kg
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	3 - eks kostald	1247	747	-	866,5 kg
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	2 - ny kostald (goldkøer, malkecenter)	1498	256	-	215 kg
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	2 - ny kostald (goldkøer, malkecenter)	1498	810	-	720,9 kg
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	4B - opdræt	174	156		131

### Godkendt produktion

Dyretype/flexgruppe og staldsystem for nuværende drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Størrelse, total, m <sup>2</sup>	Produktionsareal, m <sup>2</sup>	Evt miljøteknologi og effekt	Ammoniakemission, kg NH <sub>3</sub> -N/år
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1 - ny kostald	3142	2428	-	2160,9 Kg
Alle kvæg; Dybstrøelse	5 - kvier nudrift	890	672	-	564,5 Kg
Alle kvæg; Dybstrøelse	6-areal til kalvehytter	630	240	-	201,6 kg

Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	4A - opdræt	1212	29	-	24,4 Kg
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	4A - opdræt	1212	142	-	164,7 Kg
Alle kvæg; Dybstrøelse	4A - opdræt	1212	210	-	176,4
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	3 - eks kostald	1247	747	-	866,5 kg
Alle kvæg; Dybstrøelse	2 - ny kostald (goldkøer, malkecenter)	1498	256	-	215 kg
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2 - ny kostald (goldkøer, malkecenter)	1498	810	-	720,9 kg
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	7 - ny kostald	3051	2527	-	2249,0 kg
Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	4B - opdræt	174	156		131 kg

- Der må på intet tidspunkt opholde sig flere dyr i anlægget end der er tilladt i henhold til dyreværnsloven.
- Der må ikke opstaldes dyr på produktionsarealer, som ikke er medtaget i denne godkendelse.

### 3.3. HUSDYRGØDNING

Husdyrgødningen fra produktionen består af gylle og dybstrøelse, husdyrgødningen opbevares i følgende anlæg.

#### Ansøgt Drift

Anlæg	Gødningstype	Overfladeareal	Miljøteknologi	Ammoniakemmission
Gyllebeholder 1	Flydende	455 m <sup>2</sup>	-	182,1 kg NH <sub>3</sub> -N/år

Gyllebeholder 2	Flydende	618 m <sup>2</sup>	Fast overdækning	123,5 kg NH <sub>3</sub> -N/år
Gyllebeholder 3	Flydende	651 m <sup>2</sup>	-	260,5 kg NH <sub>3</sub> -N/år
Gyllebeholder 4	Flydende	738 m <sup>2</sup>	-	295,4 kg NH <sub>3</sub> -N/år
Dybstrøelse	Fast	126 m <sup>2</sup>	-	45,4 kg NH <sub>3</sub> -N/år

8. Anlæggene skal placeres som anført på situationsplanen, bilag 2.
9. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
10. Gyllen må ikke læsses med fastmonteret pumpe på beholderen eller med traktorpumpe.
11. Gyllebeholder nr. 2 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
12. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
13. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
14. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

### 3.4. MANAGEMENT

#### 3.4.1. MANAGEMENT

Den daglige drift har stor betydning for at reducere eventuelle gener fra et husdyrbrug. Godt landmandskab er derfor afgørende for, at husdyrbruget kan drives uden unødige gener for omgivelserne.

15. Et eksemplar af nærværende godkendelse samt beredskabsplanen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.
16. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder at stier og båse holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.

#### 3.4.2. ENERGI- OG VANDFORBRUG

17. Der skal være monteret målere, som registrerer el- og vandforbruget.

## 3.5. FORURENING

### 3.5.1. RESTVAND

18. Vand fra vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester eller rester af bekæmpelsesmidler, skal foregå på tæt betonplads med afløb til opsamlingsbeholder.
19. Der skal indhentes særskilt tilladelse, hvis tagvand ønskes afledt til dræn og vandløb.

### 3.5.2. AFFALD

For at minimere risiko for forurening fra affald og sikre bedst mulig genanvendelse skal affald håndteres efter de gældende retningslinier fra Reno Djurs.

20. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
21. Eventuelt farligt affald (f.eks. spildolie og kemikalieaffald) skal opbevares under tag, på tæt gulv og uden mulighed for afledning til kloak eller dræn. Der skal være en opkant omkring opbevaringspladsen, så spild fra den største beholder, der anvendes, kan tilbageholdes af opkanten.
22. Eventuelt farligt affald skal bortskaffes og anmeldes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.
23. Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.

### 3.5.3. KEMIKALIER

24. Opbevaring af diesel i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i typegodkendt tank, som står overdækket på fast og tør bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
25. Medicin og bekæmpelsesmidler på ejendommen skal opbevares uden mulighed for afledning af spild til kloak, dræn eller jord.
26. Oplag af olier og kemikalier skal opbevares således, at der ikke kan ske forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, overfladevand, luft, kloak- eller regnvandssystem, hvis der skulle opstå spild. Oplaget skal være sikret mod påkørsel, hvor der forekommer fare for dette.
27. Olier og kemikalier skal opbevares på tæt bund, der er resistent overfor de oplag, der opbevares (eksempelvis betongulv) uden afløb til kloak, nedsivning eller overfladevand. Fliser og SF-sten anses ikke som tæt bund.
28. Oplagspladsen skal indrettes således, at indholdet af den største beholder, der opstilles på pladsen, kan tilbageholdes ved uheld - dvs. olie eller kemikalier må ikke kunne løbe i kloaksystemet, ud på jorden eller til overfladevand. Dette kan gøres ved at placere oplag på spildbakke eller indrette oplagspladsen med opkant, således at spild tilbageholdes på oplagspladsen.

### 3.6. NABOPÅVIRKNING

I det følgende stilles vilkår, der sikrer at naboer ikke påvirkes udover det som tillades i loven.

#### 3.6.1. LUGT

29. Husdyrholdet skal til enhver tid overholde det fastsatte produktionsareal, staldsystemer og tilladte dyretype.

#### 3.6.2. STØJ

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal må i intet punkt overstige:

Dag			
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	Referencetid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	Referencetid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 8 timer
Aften			
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	Referencetid 1 time
Nat			
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	Referencetid ½ time
Maksværdi (LpAmax)	Kl. 22.00 - 07.00	55 dB(A)	-

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

30. Driften skal overholde de støjgrænser, der er beskrevet i tabellen ovenfor.

31. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkårene om støjgrænser i punkt 3.6.2 ikke overskrides, når virksomheden er i fuld, normal drift. Dokumentation skal kun omfatte de støjgrænser, der er relevante ifølge tilsynsmyndighedens vurdering af den konkrete sag. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til målingerne. Dokumentation kan forlanges ved begrundet mistanke, dog højst en gang om året.

32. Dokumentation for måling af støjniveau skal udføres efter en af nedenstående metoder:

- a. - beregninger af støjniveauet efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, der er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, eller

- b. - måling af støjniveauet, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beskrevet i Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997.
- 33. Beregning eller måling skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller certificeret til "Miljømålinger - ekstern støj".
- 34. Vurdering af støjgrænsens eventuelle overskridelse foretages ud fra støjvejledningen nr. 5/1984 eller orientering nr. 9/1997.

### 3.6.3. LYS

- 35. Udendørs lyskilder ved anlæggene skal påmonteres bevægelsescensor eller automatisk sluk-teknik. Udendørs lyskilder skal endvidere være afskærmet mod opadgående lysstråler.

### 3.6.4. FLUER OG SKADEDYR

- 36. Der skal til enhver tid foretages effektiv rottebekæmpelse.
- 37. Der skal foretages fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer.

### 3.6.5. STØV

Der er ikke stillet vilkår i forhold til støv.

### 3.6.6. TRANSPORT

- 38. Levering af foder skal så vidt muligt ske i tidsrummet 07:00 til 18:00 på hverdage.

## 3.7. OPHØR

Hvis produktionen ophører, skal det sikres, at der ikke sker en efterfølgende forurening af jord og omgivelser.

- 39. Alle staldanlæg og anlæg til opbevaring af husdyrgødning skal tømmes og rengøres straks efter husdyrbrugets ophør.

## 3.8. ØVRIGE

- 40. Alle tiltag beskrevet i miljøkonsekvensrapporten skal overholdes.
- 41. Norddjurs Kommune skal straks underrettes, hvis der sker uheld, som medfører eller kan medføre en forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

## 4. MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Denne del er skrevet af ansøgers konsulent.





# **Miljøkonsekvensrapport for husdyrbruget**

**Elkjærslundvej 2  
8961 Allingåbro**

**14/4 2023**

# Miljøkonsekvensrapport

*Efter hver overskrift eller underoverskrift er angivet, hvilket punkt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag oplysningerne er afgivet efter.*

## **Ikke-teknisk resumé (C3, D1, D2 og D3)**

Enghavegaard IS ansøger Norddjurs kommune om en udvidelse af produktionsarealet til deres malkekvægsproduktionen på ejendommen Elkjærslundvej 2, 8961 Allingåbro. Da ammoniakemissionen er højere end 3.500 kgN/år søges der efter §16a.

Ejendommens nuværende godkendelse er en godkendelse efter §12.

Der ansøges om en godkendelse af en ny kostald (stald 7) samt opstilling af kalvehytter under fast tag (stald 6). Der overdækkes desuden en gyllebeholder. Endeligt søges om godkendelse af ca. 1.200 m<sup>2</sup> plansilo/asfalteret plads.

Det eksisterende staldanlæg ændres ikke.

Lugt:

Anlægget overholder krav til lugt til henholdsvis nærmeste nabo, samlet bebyggelse samt byzone.

Ammoniak:

Det ansøgte projekt opfylder både BAT-kravene til ammoniakemission og kravene til maksimal deposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder.

For at overholde det vejledende BAT-krav må den samlede årlige ammoniakfordampning fra stald og lager være højst 8.529 kg NH<sub>3</sub>-N. Den ansøgte produktion har en emission på 8.405 kg NH<sub>3</sub>-N, hvormed BAT er overholdt for den ansøgte produktion. Differencen skyldes at der overdækkes en gyllebeholder ud fra driftsmæssige hensyn, og denne overdækning indregnes derfor ikke i det vejledende BAT-krav.

Nærmeste kategori 1-naturområde (Løvenholmskoven) har en totalbelastning på 0,0 kg N.

Nærmeste kategori 2-naturområde (overdrev) har en totalbelastning på 0,1 kg N.

Nærmeste kategori 3-naturområde (mose) har en merbelastning på 0,5 kg N i forhold til 8-års drift.

Produktionen overholder således samtlige afskæringskriterier i forhold til ammoniak.

Transport:

Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj samt september.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetinget arbejde kan dog forekomme hele døgnet.

BAT:

Produktionen lever op til kravene og vurderes at leve op til Bedste Anvendelig

Teknologi:

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning:

Kostalden er med et lavemissionsgulv.

Erhvervsmæssig nødvendighed:

Efter nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal. Udvidelsen af staldanlægget knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og husdyrbruget vil bibeholde de landbrugsmæssige karaktertræk. De ansøgte ændringer er derfor erhvervsmæssigt nødvendige.

Alternative teknologier:

Da ejendommen opfylder det fastsatte krav til ammoniak er yderligere teknologier fravalgt.

0-alternativ:

Nul-alternativet for det planlagte projekt er at fortsætte den nuværende produktion på ejendommen.

Den ansøgte løsning er begrundet i bedriftens strategi for antal køer på ejendommen. Samlet set vil projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, medføre en væsentlig belastning på miljøet.

Miljøkonsekvensrapporten er lavet af Rikke Skyum, Djursland Landboforening

## **Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte**

### **Indretning og drift af anlæg m.m. (B1)**

Anlæggets produktionsareal, staldsystem og dyretype fremgår af husdyregodkendelse.dk og er gengivet i tabellen herunder. Plantegninger er vedlagt ansøgningen.

Stald-nr.	Staldtype	Dyretype	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
1	Fast drænet gulv med skraber	Alle Kvæg	2.428
2	Fast drænet gulv med skraber	Alle Kvæg	810
	Dybstrøelse	Alle Kvæg	256
3	Sengestald med spalter	Alle Kvæg	747
4a	Dybstrøelse	Alle Kvæg	238
	Sengestald med spalter		142
4b	Dybstrøelse	Alle Kvæg	156
5	Dybstrøelse	Alle Kvæg	672
		Alle kvæg, heste, får og geder	29
6	Dybstrøelse	Alle Kvæg	240
7	Fast drænet gulv med skraber	Alle Kvæg	2.527

Husdyrbruget drives i øjeblikket økologisk, og derfor er køer og kvier på græs i sommerhalvåret. Køerne malkes dog fortsat og stalden er derfor ikke tømt og rengjort og derfor er der ikke indregnet afgræsning for kostalde. Ungdyrstalde er ligeledes ikke rengjorte og tomme i sommerperioden og derfor er der heller ikke her inddraget afgræsning.

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

### **Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m. (B2)**

Der ansøges om at bygge ny kostald, opstille nye kalvehytter under tagareal samt et nyt plansiloareal.

Stalden opføres i stålplader, og er ude fra magen til stald 1. Stalden får en taghøjde på 9,6 m. Se vedlagte snittegning.

Plansiloarealet på ca. 1.200 m<sup>2</sup> ligger sammen med den eksisterende plansilo.

Der ansøges om at lave en åben konstruktion med spær og tag (stald 6), hvorunder skal der være i alt 80 kalvebokse.

### Forhold til andre husdyrbrug (B3)

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

### Beliggenhed og omgivelser (B4)

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens § 6 og § 8. Afstanden er afstand fra nærmeste staldbygning eller plansilo.

Område	Afstandskrav (m)	Beskrivelse	Aktuel afstand (m)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	50	Allingåbro	1.601
Lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	Tårup	968
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50	Løvenholmvej 6	42

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	61
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	1.182
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	75
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	7
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	Ingen
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	28
Naboskel	Min. 30	16

Plansiloarealet placeres langs vejen i en afstand af ca. 7 m. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet. Det befæstede areal etableres på den ansøgte placering for at kunne opbevare grovfoder samlet på bedriften.

Den nye kostald ansøges med en placering parallelt med den eksisterende kostald på

ejendommen. Stalden har en afstand på 16 m til naboskel. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet. Placeringen er begrundet i driftsmæssige hensyn, da køerne skal tilgå den eksisterende malkestald.

#### Landskabs- og planmæssige forhold

Der er tale om et eksisterende husdyrbrug, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Det vurderes at projektet ikke medfører ændringer i oplevelsen af anlægget i landskabet, da der området i forvejen er præget af større staldanlæg, og at det ikke vil stride mod de planmæssige hensyn, der er opregnet nedenfor.

Anlægget er placeret inden for øvrige områder og zoner:

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.:		X
Bevaringsværdige landskaber		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde kulturmiljøer		X
Kystnærhedszonen:		X
Lavsundsarealer		X
Skovrejsningsområder:		X
Sø- og å-beskyttelseslinje:		X
Kirkebyggelinje:		X
Fortidsmindebeskyttelseslinje:		X
Fredede områder:		X
Beskyttede sten- og jorddiger:		X

### Ammoniakemission (B5)

Den samlede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er beregnet til 8.405 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år.

Afstande til nærmeste naturområder fra nærmeste stalde er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	Totaldep. (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Merdepos. 8-års drift (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Merdepos. nudrift (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
Kategori 1-natur	5.214	Løvenholmskoven	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	2.573	Overdrev	0,1	0,0	0,0
Kategori 3-natur	311	Mose	2,8	0,5	0,4

Mosen, som er nærmeste naturområde har en totalbelastning på 2,8 kg. Det vurderes at denne sammenlagt med baggrundsbelastningen på 11,3 kg N/år er under mosens tålegrænse.

Den omkringliggende beskyttede natur vurderes ikke at blive påvirket som følge af det ansøgte projekt.

### Lugtemission (B6)

Lugtemission og geneafstande fremgår af husdyrgodkendelse.dk

De beregnede afstande ses også i nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)
Enkelt bolig Løvenholmvej 6	0	231,8	185,4	237,1
Samlet bebyggelse Tårup	0	662,9	596,6	1.119,7
Byzone Allingåbro	0	890,2	890,2	1.710,4

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

De beregnede geneafstande er i alle tilfælde mindre end den vægtede gennemsnitsafstand, hvorfor lugt fra anlægget vurderes at være overholdt.

## **Emissioner og genepåvirkninger (B7)**

### Støj Støjkilder:

Støj kan forekomme fra transport til og fra ejendommen

### Tiltag mod støjkilder:

Der forventes der ikke støjgener for omboende.

### Lys

Udendørslys vil være tændt efter behov. Der er ingen udendørsbelysning, der har fjernpåvirkning.

Ejendommens anlæg er belyst med almindelige gårdlamper, som styres af censor.

Lyset i staldene er tændt i arbejdstiden efter behov. Lyset sænkes i stalden om natten til vågebelysning.

### Fluer og skadedyr

Der bruges generelt følgende virkemidler mod fluer, rotter og mus:

Der holdes orden og ryddeligt.

Rotter bekæmpes efter kommunens anvisninger

### Fluegener:

Fluegener bekæmpes ved hyppig udmugning

### Foderopbevaring

Foder opbevares i foderlade samt i plansiloanlæg.

### Støv

Der kan forekomme støv i forbindelse med:

Transport på grusvej og pladser

Foderhåndtering

### Genebegrænsende foranstaltninger:

Langsom kørsel når det støver.

Der forventes ikke væsentlig grad af støvafvigelse til omgivelserne under normal drift.

### Transport:

Hovedparten af grovfoderet bliver transporteret i august – november. Hovedparten af gyllen bliver udbragt i foråret (ca. 90 %) og de resterende ca. 10 % bliver udbragt om efteråret.

Ejendommen er centralt beliggende for udbringningsarealerne. En stor del af kørslerne med traktor kommer derfor ikke ud på hovedvejen men foregår over markerne til arealer beliggende længere væk.

Evt. transport af gylle ved en vejafstand større end 10 km foregår på lastbil.

Transporterne sker primært indenfor normal arbejdstid. Dog må der påregnes transporter udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbettinget arbejde.

Der hentes døde dyr til DAKA en gang pr. uge.

Køretøjer vedligeholdes og tomgang undgås.

### Egenkontrol

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, sprøjtejournal, produktionsopgørelser i markbrug og kvæghold, driftsregnskab, samt løbende registreringer. Derudover følges egenkontrolprogram for "Arlagården".



Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægbrugsrådgivning således foderet sammensættes og optimeres løbende.

Projektet vurderes ikke ville give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

### **Risikoelementer vedrørende miljøforhold (B7)**

Risici og håndtering:

#### Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

#### Gylleudslip

Der kan forekomme gylleudslip ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge. Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frose marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

Der er ryddet op, hvor der arbejdes.

Medarbejdere får god instruktion.

Bygninger og maskiner vedligeholdes.

Der er gode adgangs- og transportveje.

Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges

Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.

Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale

#### Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

#### Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

#### Pesticider og sprøjteudstyr

Evt. plantebeskyttelsesmidler godkendt til økologisk brug opbevares i aflåst rum på ejendommen efter gældende forskrifter.

#### Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Forurening af vandmiljø.

### **Affaldsproduktion og ressourceforbrug (B8)**

#### Energiforbrug

Herunder redegøres for det forventede energiforbrug på ejendommen.

(normtal)	Efter udvidelse
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	300.000 kWh

Elforbruget i kvægstalde går primært til malkning og køling.

#### Vandforbrug

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Vandforbruget registreres.  
Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.  
Der forventes et årligt vandforbrug på 26.000 m<sup>3</sup>

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Derudover anvendes vand i forbindelse med malkning/rengøring.

### Spildevand

Beskrivelse af spildevandsafledning:

Vaskevand fra stalde indgår i gyllemængden, og ledes til gyllebeholder. Der forbruges meget små mængder sanitært vand i driftsbygningen, dette løber i det fælles anlæg med opsamlingsstank og derefter nedsivning.

### Affald

Animalsk affald:

Bortskaffelse: Der er afhentning 1 gang ugentligt eller efter behov. Leveres til autoriseret destruktionsanstalt (DAKA).

Udlevering: Døde dyr opbevares efter forskrifterne.

Veterinært affald:

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte sprøjter og kanyler.

Medicinrester, kanyler og tomme medicinflasker afleveres til kommunal modtagestation eller dyrlæge.

Fast, ufarligt affald:

Husholdningsaffald afhentes af dagrenovation. Glas, herunder tomme medicinflasker afleveres på kommunal genbrugsplads. Pap, papir og erhvervsmæssigt småt brændbart affald, fx plastik, træaffald og skyllede dunke afleveres på genbrugsplads.

Kemisk emballageaffald:

Stammer hovedsageligt fra rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Olie- og kemikalieaffald:

Opbevares i maskinhuset.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Andet farligt affald:

Lysstofrør, lavenergipærer, batterier afleveres på kommunal modtagestation.

### **Valg af BAT til ammoniakreduktion (B9)**

Ammoniakfordampningen fra anlægget i ansøgt drift er på 8.405 kg i ansøgt drift, og det samlede vejledende ammoniaktab ved anvendelse af BAT er 8.529 kg/N.

Den vejledende emissionsgrænseværdi vurderes derfor overholdt.

Det samlede BAT-niveau for anlægget er beregnet ud fra følgende forudsætninger:

Stald	Nyt (inkl.renoveret) staldafsnit	Eksisterende staldafsnit	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1			X	
2			X	
3			X	
4			X	
5			X	
6	X			
7	X			

### Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det er vurderet at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande.

### Husdyrbrugets ophør (C1)

Ved husdyrholdets ophør foretages følgende:

Gyllebeholdere, fortank og gyllekanaler tømmes og rengøres  
 Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres  
 Staldafsnit tømmes og rengøres  
 Halmstakke fjernes  
 Olietanke tømmes  
 Døde dyr fjernes  
 Kemikalier/medicin bortskaffes efter Kommunens affaldsregulativ  
 Omkringliggende arealer vedligeholdes  
 Rotter, mus og fluer bekæmpes

Endeligt indsendes indenfor 4 uger efter ophør en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

### BAT - Bedste tilgængelige teknik (C2)

#### Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig bl.a. om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handels- gødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, have en beredskabsplan samt et miljøledelsessystem, der opfylder betingelser i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 42, stk. 2.

Medarbejderne instrueres omkring:

Dyrenes sundhed og velfærd. Der er sundhedsaftale med en dyrlæge.  
 Foder og hygiejne  
 Medicinanvendelse

Affaldshåndtering

Anvendelse af rengøringsmidler

Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr: drikkevand, foder, gylleanlæg.

Eksempler: Drikkevandsanlæg kontrolleres daglig og evt. utætheder repareres hurtigt.

Øvrig management:

Driftsansvarlige og ansatte deltager løbende i ERFA og /eller udviklingsmøder.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via årlige opgørelser fra leverandører.

Der udarbejdes gødningsregnskab og redegøres for udbringning af gødning.

Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov.

Området omkring ejendommen holdes ryddeligt og rent.

Området omkring siloer og foderanlæg rengøres jævnligt, for at undgå uhygiejniske forhold.

Udbringning af gylle foregår primært i dagtimerne og ikke på søn- og helligdage

Arbejdsplanlægning:

De faste opgaver er inddelt i daglige-ugentlige-månedlige-årlige opgaver.

Udenomsarealer:

Der holdes ryddeligt på pladser og veje.

Staldhygiejne:

Sundhed og trivsel er vigtigt for en god økonomi og lav emission af lugt, NH<sub>3</sub>, fosfor og kvælstof.

Derfor er der fokus på rengøring mv.

Foder og fodring

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Der ud over er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Det er blandt andet BAT at reducere indhold af protein (N) og fosfor i foderet.

Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold

Anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges

Vand- og energiforbrug

Det er BAT at registre og minimere vandforbrug. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer.

Følgende forholdsregler er taget for vandforbruget på husdyrbruget:

Vandinstallationerne kontrolleres dagligt.

Småreparationer udføres med det samme eller der tilkaldes service.

Vandsystemet er et lukket system, der gør det muligt konstant at holde et lavt vandtryk

Det er ligeledes BAT at registre og minimere energiforbrug. Energiforbruget kan minimeres gennem løbende energitjek, installation af energibesparende belysning og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Følgende forholdsregler er taget for energiforbruget på husdyrbruget:

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer - Eksempelvis LED-belysning

Besparende teknologier indføres ved renovering og reparation af anlægget

### Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning af gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag samt omrøring umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringslagre minimeres.

Følgende forholdsregler er taget for gylleopbevaring og -udbringning på husdyrbruget:

Husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere med flydelag/forsuring. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn

Gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand kontrolleres jævnligt

Lovpligtig 10-års beholderkontrol overholdes

Udbringning af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Udbringning afpasses afgrødernes behov

Udbringning undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb

### Staldsystemer

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT- byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk).

Der skal ikke foretages ombygninger i anlægget, der umiddelbart muliggør installation af ammoniakreducerende teknologi på økonomisk acceptable vilkår, der er proportionale i forhold til den opnåelige reduktion af ammoniakudledningen. Med baggrund heri fravælges BAT som beskrevet:

Der er valgt et lav-emissions gulve i de nyere kostalde. Samlet set vurderes det, at der anvendes BAT i det omfang, der er påkrævet.

## 5. MILJØVURDERING

Dette afsnit indeholder Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt, samt en vurdering af hvordan vilkårene sikrer, at produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Formålet med den sammenfattende miljøvurdering er at sikre, at alle relevante miljøforhold er beskrevet fyldestgørende i miljøkonsekvensrapporten og at de stillede vilkår sikrer, at den ansøgte produktion kan ske uden væsentlige virkninger på miljøet.

### 5.1. IBRUGTAGELSE AF GODKENDELSEN

### 5.2. STALDE OG PRODUKTIONER

#### 5.2.1. LOKALISERING

Området er beliggende i Tårup skov morænelandskab i landsbyen Tøjstrup mellem Allingåbro og Auning. Landskabet her er karakteriseret ved intensiv landbrugsdrift. Markenhederne er forholdsvis store og er opdelt af læhegn, der giver struktur i områderne. Landskabet er terrænmæssigt højere liggende end området omkring Alling Å som ligger sydvest for anlægget.

#### 5.2.2. ALTERNATIVE LØSNINGER

Det har været undersøgt om de nye staldanlæg kan placeres anderledes, men det er ikke muligt med mindre anlæggene flyttes til den anden side af løvenholmvej, hvilket vil gøre at anlægget ikke kan holdes samlet, hvilket være uønsket i forhold til landskabspåvirkningen.

#### 5.2.3. PRODUKTIONER

Miljøkonsekvensrapporten beskriver produktionen og de stillede vilkår og skal sikre at produktionsarealer, stalddtype, dyretype og opbevaringsanlæg er entydigt fastlagt og at miljøteknologi anvendes med den beregnede effekt og at dette kan kontrolleres. Norddjurs Kommune vurderer, at vilkårene sikrer, at beregningerne af lugt og ammoniakfordampning fra anlægget er retvisende

Ammoniakfordampningen og lugt påvirkningen er beregnet ud fra produktionsarealet, dvs. det areal hvor der er dyr. Hvis der tages bygninger i brug, som ikke er en del af denne godkendelse, vil det således medføre øget ammoniak- og lugtbelastning i forhold til det godkendte.

#### 5.2.4. AFSTANDE

De nye anlæg overholder gældende afstandskrav til skel, vandløb m.v. dog overholdes afstandskravet på 30 meter til naboskel ikke. Norddjurs Kommune har hørt ejeren af den pågældende ejendom om der er indvendinger til en dispensation for afstandskravet til dennes matrikel. Norddjurs Kommune har ikke modtaget noget svar på denne henvendelse, og dispenserer på den baggrund for afstandskravet 30 m. Den nye stal stald skal dog minimum placeres 15 meter fra skel.

### 5.3. HUSDYRGØDNING

Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel. Da produktionens omfang ikke kendes, er der ikke stillet vilkår om en opbevaringskapacitet. Overholdelse af kravet er ansøgers ansvar og kontrolleres ved miljøtilsyn.

Hvis gyllen skal læsses med fast pumpe eller traktorpumpe, skal der forinden etableres en betonplads med opsamling. Inden etablering af pladsen skal den anmeldes til Norddjurs Kommune.

Opbevaringsanlæggene skal leve op til BAT-standard. Det vil sige, at der skal etableres fast overdækning/flydelag og at beholderne skal følge den lovpligtige beholderkontrol.

Der er stillet vilkår om at beholder 2 skal forsynes med fast overdækning i form af teltdug med indvendigt skørt for at reducere ammoniakfordampningen. Det indvendige skørt sikrer mod indvendig korrosion af beholderen.

Beholderne skal desuden tømmes og efterses for utætheder en gang pr. år.

Norddjurs Kommune vurderer at de stillede vilkår samt generelle regler for opbevaring og udbringning af husdyrgødning sikrer, at gyllen opbevares og udbringes på en miljømæssig forsvarlig måde.

### 5.4. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK/RENERE TEKNOLOGI/OPTIMERING

#### 5.4.1. BAT AMMONIAK

BAT-kravet til de enkelte staldanlæg ses herunder:

STALDNAVN	NAVN PÅ DYRETYPE OG STALDSYSTEM	FORUDSÆTNING FOR BAT-BE-REGNING	MAKS. EMISSION/ KG NH <sub>3</sub> -N /ÅR
1 - ny kostald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle-afløb <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89
5 - kvier nudrift	Alle kvæg; Dybstrøelse <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84
6 - areal til kalvehytter	Alle kvæg; Dybstrøelse <sup>a</sup>	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84
4A - opdræt	Alle kvæg; Dybstrøelse <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84
4A - opdræt	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,16

4A - opdræt	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84
3 - eks kostald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,16
2 - ny kostald (goldkøer, malkecenter)	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle-afløb <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89
2 - ny kostald (goldkøer, malkecenter)	Alle kvæg; Dybstrøelse <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84
7 - ny kostald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle-afløb <sup>a</sup>	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89
4B - opdræt	Alle kvæg; Dybstrøelse <sup>a</sup>	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84

### Samlet BAT-krav

BAT-krav for henholdsvis produktioner og lagre. Dette skal så sammenholdes med den faktiske emission.

	STALDE	LAGRE	TOTAL
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	7622	907	8529

Den reelle emission fra anlægget er 8382 kg N man da overdækningen på gylletank 2 er medtaget som et frivilligt virkemiddel af driftsmæssige årsager, friholdes denne fra BAT-beregnen. Således sættes emissionen til 8529 kg N. Ammoniakfordampningen ligger 0 kg N pr. år under det beregnede BAT niveau.

Ammoniakemissionen er nedbragt ved at staldene med fast drænet gulv har en lav fordampning.

Norrdjurs Kommune vurderer, med henvisning til proportionalitetsprincippet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

Vilkår for at overholde BAT-kravene er stillet under afsnit 3.2 "Vilkår til stalde og produktioner" og afsnit 3.3. "Husdyrgødning". Der er ikke stillet yderligere vilkår til ammoniaktab.



## 5.5. FORURENING

Ledes vand fra vask af maskiner og redskaber direkte i vandløb eller lignende, medfører det et stort iltforbrug og forringelse af vandløbskvaliteten. Derfor stilles vilkår om at vask skal foregå på tæt betonplads med opsamling.

Vandløb kan også blive påvirket negativt ved store mængder vand fra tage og befæstede arealer. Vilkår om at der skal indhentes særskilt udledningstilladelse sikrer, at udledningen vurderes og godkendes på forhånd, så negative effekter kan undgås.

Vilkår om opbevaring, sortering og bortskaffelse af affald sikrer, at der ikke sker en forurening før affaldet bortskaffes, og at affaldet bortskaffes forsvarligt og på en måde, som sikrer bedst mulig genanvendelse.

Vilkår til opbevaring af kemikalier sikrer, at der ikke sker spild, som medfører en forurening af omgivelserne.

Vilkåret om straks at orientere Norddjurs Kommune hvis der sker uheld, som kan medføre en forurening sikrer, at kommunen hurtigt kan vurdere risikoen for forurening af jord, kloak, grundvand og overfladevand og at der snarest muligt kan iværksættes afhjælpende foranstaltninger for at standse og/eller begrænse forureningen.

Uheld som kommunen skal orienteres om kan fx være: Udslip af dieselolie, gylle eller gødning, i forbindelse fastkørte eller væltede maskiner. Større overløb af gylle/gyllebeholdere hvor der er gået hul. Ethvert uheld hvor der sker udløb af sprøjtemidler, olieprodukter eller gylle/gødning til vandmiljøet.

## 5.6. NABOPÅVIRKNING

### 5.6.1. LUGT

For at sikre at naboer ikke bliver påvirket væsentligt af lugtgener, beregnes geneafstande, der skal overholdes. Geneafstanden til byzone og sommerhusområder er længere end til samlet bebyggelse, og enkeltboliger har den korteste geneafstand. Det betyder, at naboer i enkeltbeboelser må tåle en større lugtpåvirkning end naboer, der bor i byzone. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra lugtmissionen en sommerdag med maksimal ventilation.

Geneafstandene er beregnet i det elektroniske ansøgningsystem og fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Geneafstanden kan blive korrigeret afhængig af andre husdyrbrug, vindretning m.v. Alle krav til lugt er overholdt.

For at sikre at lugtberegningerne er retvisende er der stillet vilkår om størrelse og placering af produktionsarealer.

Alle krav til lugt er overholdt.

### 5.6.2. ØVRIGE NABOGENER

Ud fra oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er der stillet forskellige vilkår for at begrænse generne fra husdyrbruget for de omkringboende. Norddjurs Kommune vurderer at vilkårene sikrer, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige nabogener i form af lugt, lys, støv, støj, rystelser, fluer, transport og uhygiejniske forhold som følge af husdyrproduktionen samt opbevaring og anvendelse af husdyrgødning m.v.

## 5.7. NATUROMRÅDER

Når påvirkningen af de omkringliggende naturområder vurderes, ses der på den del af ammoniakemissionen, som deponeres på det pågældende naturområde. Depositionen beregnes for det enkelte område. Den vigtigste faktor for depositionens størrelse er afstanden fra natur til anlæg, men retning og ruhed af opland og naturområde m.v. medtages i beregningen. For kategori 1- og 2-natur ses på den totale deposition fra anlægget, mens der kun ses på merdeposition, når påvirkningen af kategori 3-natur vurderes. For at reglerne om merbelastning ikke kan omgås ved at gennemføre flere små udvidelser vurderes merbelastningen ud fra både nudrift og den drift, der var gældende 8 år før godkendelsen. I den aktuelle sag er der ikke sket ændringer inden for de seneste 8 år.

For at vurdere om ammoniakdepositionen vil påvirke de omkringliggende naturområder er emissionen beregnet til de nærmeste naturområder i forskellige retninger. Hvis der er andre anlæg, som ligger tæt på arealer i naturkategori 1, så reduceres den maksimale belastning, der kan accepteres (kumulation). Det er ikke tilfældet for denne ansøgning.

Den maksimale totaldeposition til kategori 1 naturområder er 0,2 - 0,7 kg N/ha afhængig af hvor mange andre husdyrbrug, der påvirker området.

Den maksimale totaldeposition til kategori 2 naturområder er 1,0 kg N/ha.

Merdeposition til kategori 3 naturområder må højst være 1,0 kg N/ha.

Beregninger af ammoniakdeposition til nærmeste naturområde i hver kategori fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Placering af de nærmeste naturområder fremgår af bilag 5.

For kategori 1- og 2-natur ligger den beregnede deposition væsentligt under kravet til deposition, idet der er beregnet en totaldeposition på 0,0 kg N/ha til kategori 1 og 0,1 kg N/ha kategori 2 natur.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose ca. 400 meter sydøst for staldanlægget og en skov i samme afstand sydsydøst for anlægget. Merdepositionen til mosen er beregnet til 0,4 kg i forhold til nudriften og driften for 8 år siden. Merdepositionen til skoven er 0,3 kg N/ha i forhold til nudriften og 0,4 kg N/ha i forhold til 8 årsdriften. Det er ikke vurderet om skoven er ammoniakfølsom idet depositionen ligger under grænseværdien på 1 Kg N/ha.

Der er ikke stillet vilkår til ammoniakdeposition.

## 5.8. HABITATVURDERING

I henhold til bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, skal der foretages en vurdering af, om projekter i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er beliggende ca. 5,5 km fra husdyrbruget.

Norrdjurs Kommune har vurderet, at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning på Natura 2000 området, og at der derfor ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering.

## 5.9. BILAG IV-ARTER

I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.

I tilknytning til det ansøgte projekt, er der ikke kendskab til bilag IV-arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke har negative konsekvenser for bilag IV-arter.

Hvis der findes bilag IV-arter i området, ændrer det dog ikke ved arternes beskyttelse, at de ikke er anført i denne godkendelse.

## 5.10. OPHØR

Tømning og rengøring af anlæg sikrer, at der ikke opstår lugtgener, og risikoen for forurening minimeres.

Såfremt gyllebeholderne ikke længere skal anvendes eller den lovpligtige beholderkontrol-ordning ikke er gennemført, skal gyllebeholderen tages ud af drift. Beholderen anses for at være taget ud af drift, når den er tømt og rengjort, og brugeren skriftligt har givet kommunen meddelelse om, at beholderen er taget ud af drift.

Norrdjurs Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at ophør af produktionen sker på en miljømæssig forsvarlig måde og at der ikke opstår gener for de omkringboende efter ophøret.

## 6. OFFENTLIGHED, HØRING OG KLAGE

Godkendelsen bekendtgøres ved offentliggørelse på Norddjurs Kommunes hjemmeside. Herefter er der en klagefrist på fire uger, hvor miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledning findes på bilag 5. Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved en domstol efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Dato for offentliggørelse findes på omslaget (side 2). Frister for at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet og for at prøve afgørelsen ved domstolen står ligeledes på indersiden af omslaget.

Kopi af afgørelsen er fremsendt til følgende:

- Naboer og berørte parter
- Danmarks Naturfredningsforening: [dnnorddjurs-sager@dn.dk](mailto:dnnorddjurs-sager@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i Norddjurs Kommune: [norddjurs@dn.dk](mailto:norddjurs@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund: [aarhus@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:aarhus@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Det Økologiske Råd: [info@ecocouncil.dk](mailto:info@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening: [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: [norddjurs@dof.dk](mailto:norddjurs@dof.dk)
- Embedslægeinstitutionen Nord: [senord@sst.dk](mailto:senord@sst.dk)
- Foreningen Greenpeace Danmark: [info.dk@greenpeace.org](mailto:info.dk@greenpeace.org)

### 6.1.1. OFFENTLIGHED OG HØRINGER

Før offentliggørelse har der været gennemført forskellige høringer, for at naboer og andre interessenter har haft mulighed for at kommentere og bidrage til de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen.

Foroffentlighed: Det har været offentliggjort, at Norddjurs Kommune har modtaget en ansøgning og at interesserede kunne få udkast til afgørelse tilsendt, når det foreligger. Der har ikke været henvendelser i forbindelse med annonceringen.

I forbindelse med dispensation for afstand til naboskel er den berørte nabo blevet hørt, der er ikke indkommet noget høringssvar på denne høring.

Naboer beliggende inden for konsekvensradiusen har haft et udkast til afgørelsen i høring i 30 dage.

I høringsperioden er der ikke indkommet nogen bemærkninger



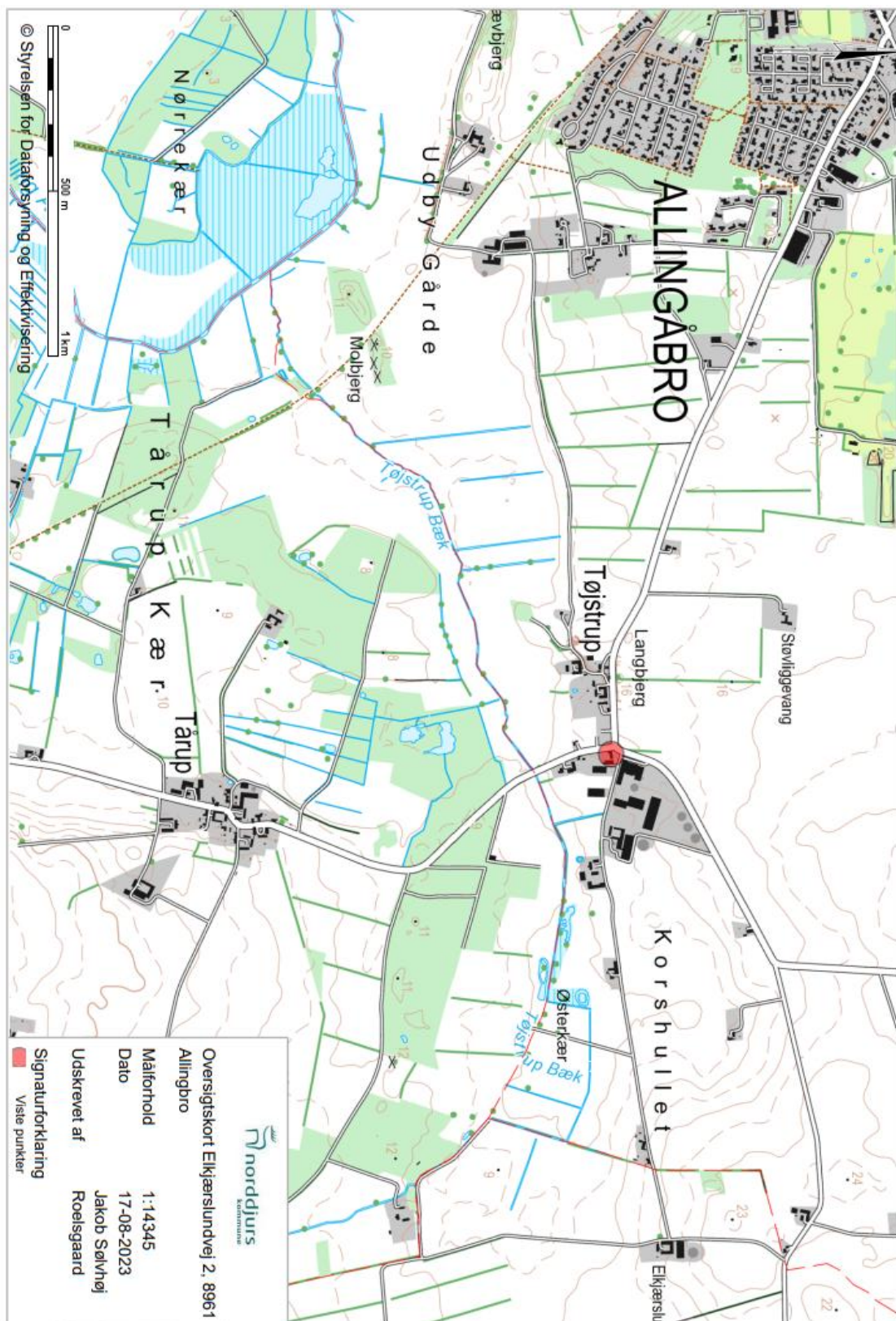
## 7. LISTE OVER SAGENS BILAG

- bilag 1.      Oversigtskort
- bilag 2.      Situationsplan
- bilag 3.      Indretningstegning
- bilag 4.      Kort med beregning af ammoniakdeposition til naturområder
- bilag 5.      Klagevejledning

### **Øvrige sagsakter:**

Elektronisk ansøgning, skema 238092, version 2

# Bilag 1: Oversigtskort

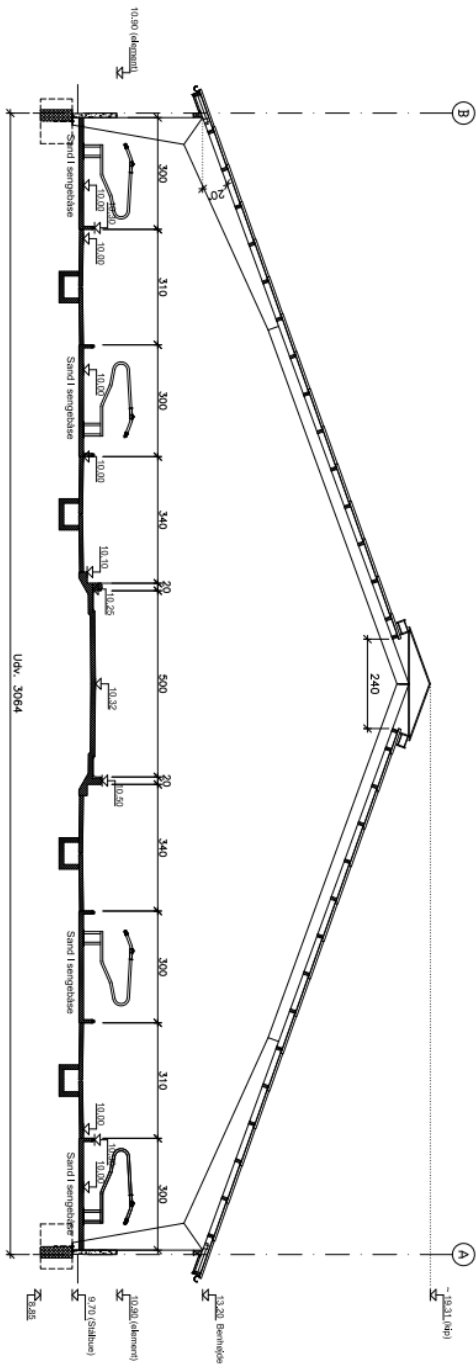


## Bilag 2: Situationsplan





# Bilag 3: Indretningstegning Ny stald 7



### Bygningsbeskrivelse

#### (12)1: Fundament

Rundtarmen i adobe | Jordfem beton 16 MN, Sandtarmen i 12 cm beton, 12 cm styrtbeton. Sæker afsluttes med 150 mm fundamenter mod kanal. Punkt- og gøvelstøfunderamenter i henhold til statiske beregninger.

#### (13)1: Foderbord/Sengbæse/Skræbælg

Foderbord: 120 mm beton 35 MN, armering Høvet 6015. Udretter med pilleplade med fald mod aedepåds. Krydder som type Z2-500 Polyvan. Epoxybeton Udretters med 120 mm beton 25 MN. Sengebæse: Udretters med 120 mm beton 25 MN. Skrabebælg: Udretters med 120 mm beton 25 MN. Skrabebælg: Udretters med 120 mm beton 25 MN og skræbælg. Kanaldybde 400 mm, bredde 600 mm.

#### (13)2: Broklap

Der leveres og monteres broklap type Legrotek.

#### (19)1: Kanaler

Kanalvægsge: 150 og 180 mm fundamenter eller elementer, dybde 600/800/1200 mm. Alle vægge svømmes og behandles 1 gang med Carech CP 41. Foderbord: 120 mm beton 35 MN armering Høvet 6015. Bunden behandles med 1 gang med Carech CP 41.

#### (21)1: Elementer

Gavle udføres af 120 mm betonlement, h=2600 mm, udvendig frihøjd hvid Lysk. Indvendig grå glat. Længsler udføres af 120 mm betonlement, h=1200 mm, hcd 280 mm glat sokkel, udvendig frihøjd Lysk. Indvendig grå glat. Væskvægge: 120 mm, h=1400 mm. Alle elementer understøttes og luges.

#### (27)1: Stålbuer

22 stk. hovedkonstruktion, 2 stk. gavkonstruktion, 12 stk. tværbuer, 12 stk. tværbuer. Bredde 3500 mm, Topspænding 20'. Overhæng korrosionsklasse C3 Middel, køksgår standardfarve.

#### (27)2: Træg

Trægplader, hcd. nyligning, grå 89. Trædeskellet underlag. Aser 3x6 samlet med gerberbeslag. Trægplader som silvermetallic, hcd. nedtals. Udretter beskydes med 6 mm plan eternit, fæve lys grå. Hvor der tages luft ind til ventilation monteres gardin fra Turbovent. Ventilationsklip, ca. 9/12 m fast åben hlp, bredder 2400 mm.

#### (31)1: Porte

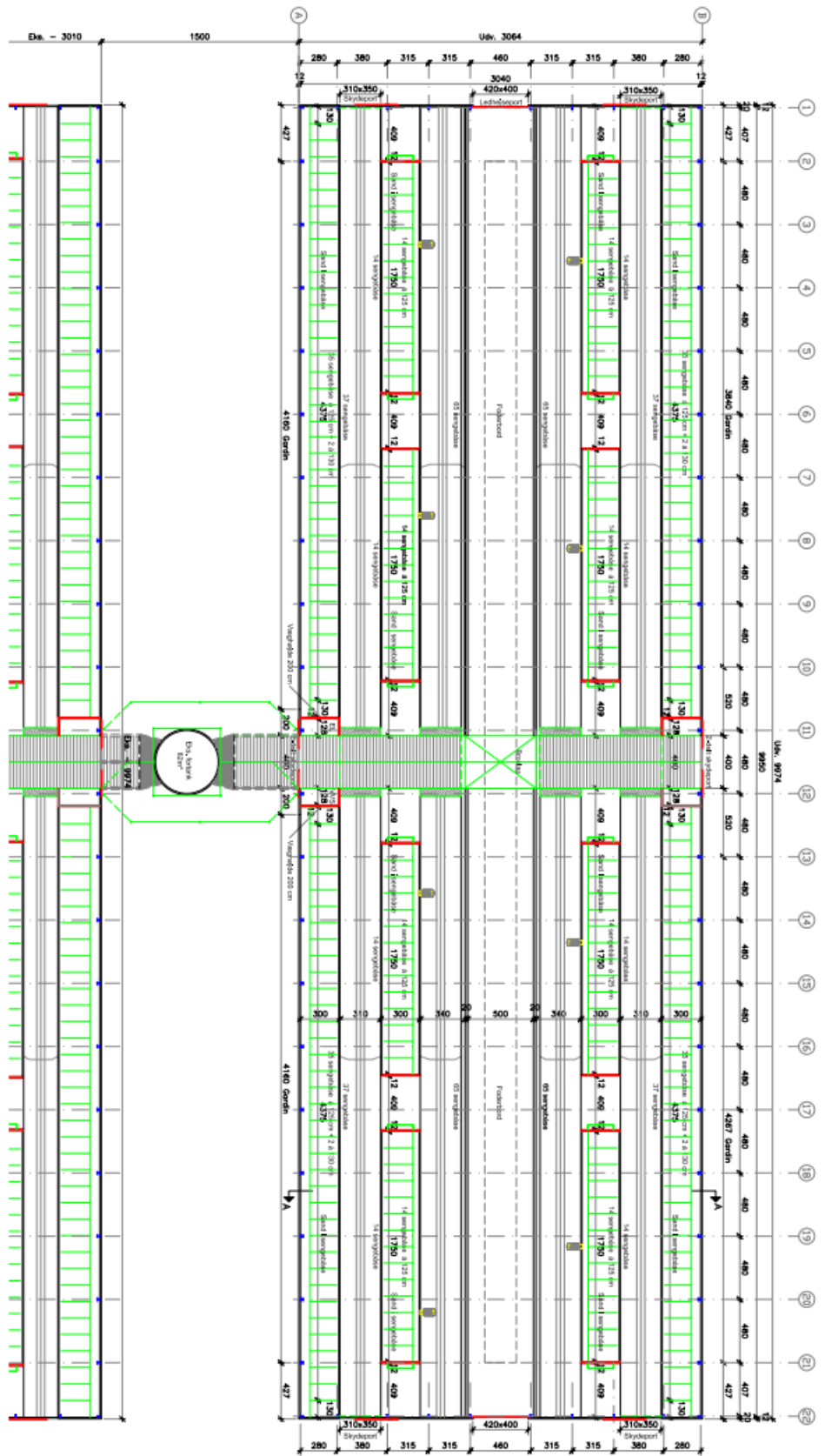
1 stk. 2-delt stålskydeport, 4000x3000 mm, fæve alu-zink trapez. 2 stk. ledelsesporte 4200x4000 mm, alu-fæve, med 2 rækker lyslind og el-belysning. 4 stk. stålskydeporte, 3000x3500 mm, fæve alu-zink trapez.

#### (41)1: Gavldekning og træmp

Stålbuer i korrosionsklasse C3 Middel, køksgår standardfarve, monteret med akuer på læsokke 63x125 mm. Hvor der monteres gardin monteres læsokke i henhold til ventilationsfærmatis anvisning. Træmp monteres over 2600mm element på længsler.

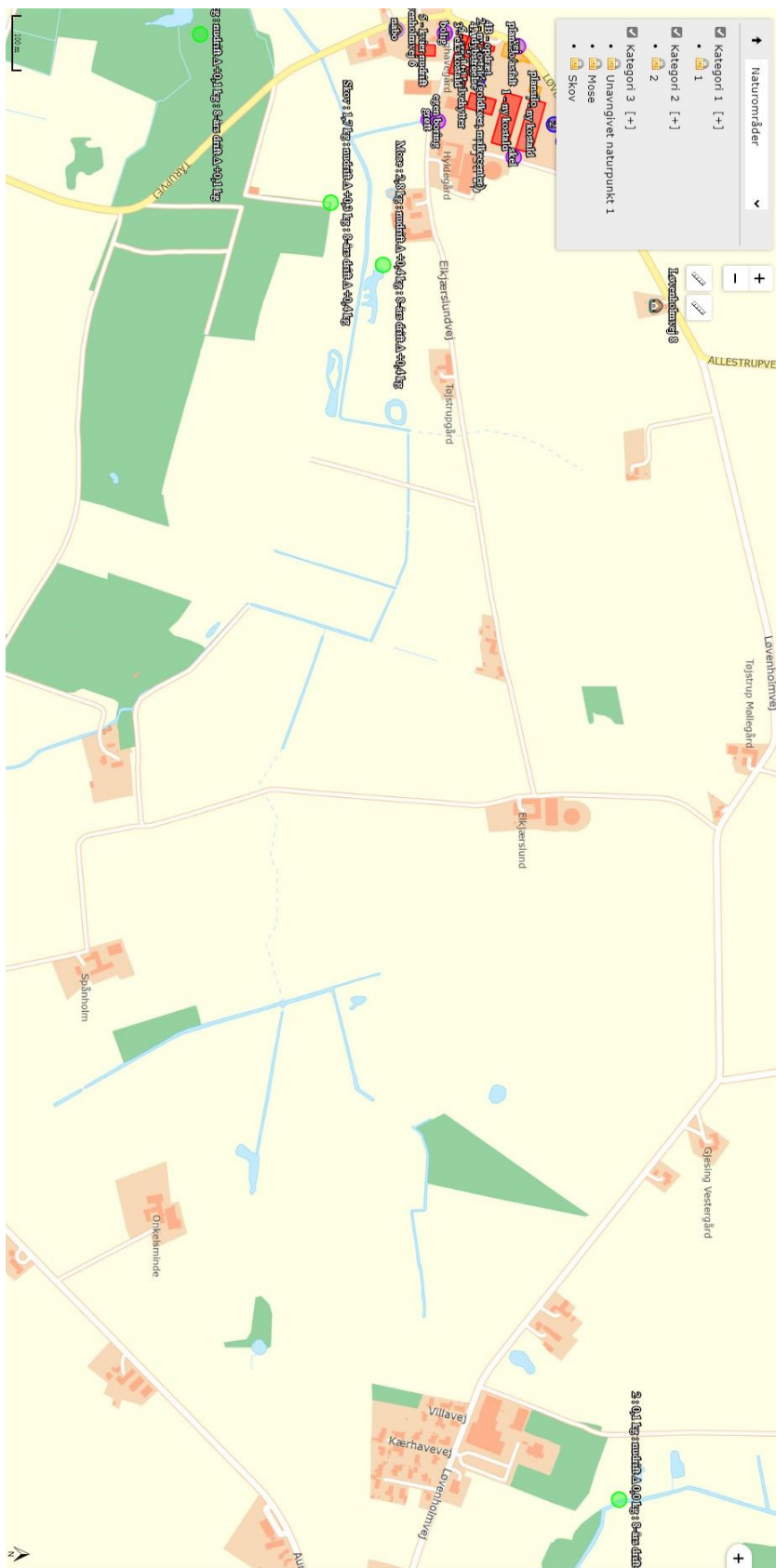
Sag	Opførelse af kostald		Tilbud nr.	T-22-204
Bygherre	Færøien Tech, Elbjærslundvej 2, Tøfttrup, 8961 Allingåbro		Til:	
Dato	5. december 2022		Mål	1:100
Erne	Smit A-A	Sgn. MVC	Tegn. nr.	(99)3.31
 <b>SVEND AAGE CHRISTIANSEN</b>		Svend Aage Christiansen A/S Tlf: 9883 4244 Høngstvej 56 Rase 9883 4222 9750 Østervrå www.sac.dk		

Denne tegning bliver Svend Aage Christiansen A/S og må ikke kopieres eller vidergives uden tilladelse.



Seo	<b>Opførelse af kostald</b>	3-2024	T-22-204
Dygtig	Fantøjen Tech, Midgårdsvej 2, Toftevej, 8081 Allingåbro	T.	
Dato	5. december 2022	KAI	1220
Drøm	Plantegning	31. MWC	
		10/12/22	(90)3,01
 <b>SVEND AAGE CHRISTIANSEN</b>		Svend Aage Christiansen A/S · Tlf: 9883 8244 Ringvej 12E · Fax: 9883 8222 5750 Skovbovej · www.sva.dk	

# Bilag 4: deposition til naturområder



## Bilag X: Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. påklages skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten, Miljøministeren og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) og [www.virk.dk](http://www.virk.dk). Du logger på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) eller [www.virk.dk](http://www.virk.dk), ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. (2016-niveau).

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, det vil sige at klagen skal være registreret og gebyret skal være betalt senest den dato, der er anført i afgørelsen som sidste dag.

Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

## **Søgsmål**

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.